

HØRINGSUTTALELSE PÅ DE NYE RETNINGSLINJENE FOR BEREKNING AV SELVKOST PÅ KOMMUNALE BETALINGSTJENESTER –

FORSLAG FRA ARBEIDSGRUPPE INNENFOR RAMMEAVTALEN PÅ KOMMUNEØKONOMI I TELEMAR

Generelt

Drangedal kommune synes generelt forslaget til nye retningslinjer er et bedre produkt enn veilederen som nå skal erstattes og fornyes. Ikke minst er det en klar forbedring at retningslinjene er oppdatert med drøfting og eksempler fra ulike organisasjonsformer på selvkostområdet. Vi er likevel av den formening at det gjennomgående ikke er noen store endringer i retningslinjene sammenlignet med dagens veileder, selv om høringsforslaget synes å gå noe lengre enn hva arbeidsgruppens rapport fra høsten 2011 gjorde. Vi setter pris på at forslag til ny veileder er mer utfyllende på noen viktige punkter.

Generelt savnes imidlertid en enda mer konkret og brukervennlig framstilling for å kunne bruke dokumentet som et oppslagsverk; med flere konkrete eksempler og en oppsummering i punkter tatt inn innledningsvis til det enkelte tema som belyses. Selv om retningslinjene er ment å være veiledende, er vi ellers av den generelle oppfatning at departementet gjerne kunne ha påpekt og presisert enda sterkere at retningslinjene i utgangspunktet skal følges for i størst mulig grad sikre en god og ensartet praksis for beregning av selvkost på et tjenesteområde. Generelt kan det fortsatt bli gråsoner og tolkningsrom så lenge «..å avvike fra retningslinjene i denne veilederen er dermed ikke ensbetydende med å bryte lov eller forskrift på det aktuelle området.» Vi tror imidlertid løsningene for de ulike tjenester kan variere en del fra prosjekt til prosjekt, og at det av den grunn kan være vanskelig å regulere alt i en forskrift uten å få mange unntaksbestemmelser. Veilederen støtter hovedprinsippet om at det offentlige over tid ikke kan ta mer betalt for tjenestene enn den kostnad som totalt påløper inklusive finansieringskostnadene.

Vi synes det er bra og fornuftig presisert at der et selskap står for all aktivitet på et selvkostområde, kan selskapet selv utarbeide selvkostkalkylene. Generasjonsprinsippet støtter vi fullt ut. Men dette må praktiseres på en smidig måte på prosjekter som skal levere tjenester over en lang tidsperiode og som krever store og kapitalkrevende investeringer. I den forbindelse synes vi det er særs positivt at høringsforslaget gir åpning for å benytte en lengre periode for utligning av overskudd og underskudd enn 5 år. Når man gjør store og kapitalkrevende investeringer som tar høyde for kapasitet til å tilby tjenester også til fremtidige kunder, vil det være økonomisk fornuftig å dimensjonere kapasiteten større enn behov de nærmeste årene. Da vil det kunne være nødvendig for kommunen å måtte forskuttere kapitalkostnader for de fremtidige kundene, slik at ikke alle kapitalkostnadene blir urimelig belastet kundene de første fem årene. Forslaget til veileder påpeker på den måten en konsekvent tolkning av generasjonsprinsippet, jfr. side 34 i forslaget. Vi konstaterer det med stor tilfredshet.

Enkelte forslag til endringer/presiseringer/nye momenter

- Bruk av 5-årig (istedenfor 3-årig) swaprente + ½ %-poeng. Vi mener bruk av en mer langsiktig rente kan være et ytterligere bidrag til å sikre et mer stabilt gebyrnivå over tid. I tillegg synes retningslinjene nå generelt å være mer dreid mot en 5-års referanse enn en 3-års.

- I de tilfeller en kommune i sin mål- og rammestyring fastsetter konkrete mål for dekningsgraden (lavere enn 100 %) på ulike selvkosttjenester, kan og bør veilederen presisere at reglene for framføring/utligning mot dette målet blir å bruke helt analogt som veilederens regelsett for tilpasning over eller under 100 % dekningsgrad.
- Leveringsplikt → ekstra argument for hensynet til stabilitet og forutsigbarhet i gebyrene.
- Stort vedlikeholdsetterslep på VA → ekstra argument for framføring utover 5 år.
- «Utligningsperioden» for overskudd forutsettes også å kunne gå utover 5 år. Etter vårt syn kan f.eks en kommune begrunne et slikt valg i behovet for å posisjonere seg/bygge seg opp til en større framtidig investering.